

F18 Kamraten

Nr 58

Dec 2018

Tidning för F18 kamratförening medlemmar ur
Kungl Södertörns Flyglottilj/Flygvapnets Södertörnsskolor

INNEHÅLL

Allmän information.....	2
Ordförande har ordet.....	3
C LSS har ordet.....	4
SMKR Regionala möte öst 2018.....	5
Höstmöte 2018.....	6-7
Nordiskt ledarmöte i Norge.....	8-9
Ny flygplansmodell.....	10
Försvarsradio 100 år.....	11
Dennis Gyllensporre ny Force Commander.....	12
Lena Hallin ny chef MUST.....	12
Flygdagen i Uppsala.....	13-16
Gunnar Söderberg In Memoriam.....	17
Biltemas flygplan.....	18
Ny Rikshemvärnschef.....	18
Några axplock ur historien.....	19
Minnesstenen.....	19
Julmiddag med föredrag 2018.....	20-22
J 29 Tunnan 70 år.....	23-26
Födelsedagar 2019 och avlidna.....	27

Rekrytera medlemmar till F 18 Kamratförening

Alla som är intresserade av flyg, F 18 HISTORIA eller i övrigt vill stödja oss kan bli medlemmar i föreningen. Bli medlem och stöd vårt arbete med att bevara minnet av den tid då flygflottiljen var en del av vårt luftförsvar med en aktiv incidentberedskap och stridsledning för övervakning av vår territorialgräns.

Medlemsavgiften är minst 100 kronor per år och medlem

Kontakta ordföranden

Gunnar Persson
Torpvägen 24 A
147 63 Uttran
073-1536844
ordforande@f18.se

eller sekreteraren

Leif Ström
Morgonvägen 129
146 32 Tullinge
070-3159797
sekreterare@f18.se

GLÖM INTE ATT BETALA IN MEDLEMSAVGIFTEN FÖR 2019

MEDLEMSAVGIFTEN ÄR OFÖRÄNDRAD minst **100 KRONOR**

OCH INSÄTTES PÅ PLUSGIROKONTO **72 91 00-8**

Använder du inbetalningskort så glöm inte skriva vilket år inbetalningen avser.

Glöm inte att lämna in adressändring eller ändring av din e-postadress

F18 Kamratförening, Pg 72 91 00-8

Ordförande Gunnar Persson, tel 073-1536844, ordforande@f18.se
Vice ordförande Sten Wiedling, tel 0155-213974, wiedling@telia.com
Sekreterare Leif Ström, 08-4499288, sekreterare@f18.se
Kassör Tommy Ribbelöv, tel 070-2988192, kassor@f18.se
Klubbmästare Thomas Starrin, tel 070-2903276, thomas@starrin.se
Ledamöter Thomas Lagman, 08-7466648, Roger Wikholm, 08-53039396
Adressändringar och ekonomiska ärenden, Tommy Ribbelöv

Foto framsida: Flygmontörer i rätt miljö, foto Dick Bergman (till vänster i bilden)

Foto baksida: Flygföraren Brage "Sangis" Karlsson, foto ur F 18 Arkiv

Ansvarig utgivare

Gunnar Persson
Redaktion
F 18 Kamratförenings styrelse

Grafisk formgivning

Gunnar Persson
Tryck
Bomas Tryck Sollentuna

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

(Text och foto Gunnar Persson)

Då är snart 2018 till ända och vi planerar för det kommande året. Vår ambition 2018 har varit att öka medlemsantalet, uppstart av flygungdomsverksamheten, beställa ytterligare en flygplansmodell, avsluta arbetet med minnesstenen, planera för minst två föreläsare per år och vara ute på fältet och informera samt att utveckla vårt traditionsrum. Med allt detta har vi lyckats och dessutom har vi gjort mycket annan verksamhet. Föreningens fikaträffar fortsätter och utvecklas vidare. Vi försöker att ha någon som föredrager något kort i samband med träffen. Vi kan också tänka oss att genomföra någon form av datautbildning om det finns intresse för detta. Anmäl till styrelsen om du känner intresse.

Vår ambition att genomföra någon form av utflykt har inte blivit realiserad då intresset har varit lågt. För närvarande arbetar vi med en kommande utflykt. Vi återkommer under 2019 med mer information kring våra tankar och ideer som vi hoppas kan passa flertalet andra medlemmar. Gå in och besök vår hemsida för information. (www.fl8.org)

Föreningens arbete i samverkan med Luftstridsskolan har under året varit framgångsrikt och vi har en bra dialog i alla avseenden. Luftstridsskolan har en bra kontakt med kamratföreningen och vi håller LSS uppdaterade kring vår verksamhet och resultatet av densamma.

Föreningens deltagande på flygdagen i Uppsala har givit en hel del respons i olika former. Det blev ett antal nya medlemmar och med Tullinge modellflygklubbs flygande modell av den röda Draken fick vi många intresserade till det tält som så förträffligt stod till vårt förfogande under dagen.

Årets höst kändes något varmare än tidigare år men mörkret kommer som ett brev på posten. Då känns det extra skönt så här års att kunna tända ljus och när tidningen kommer ut är vi i adventstider och väntar på jul och nyårsfirande.

Jag vill önska er alla

En God Jul och Ett Gott Nytt År 2019

Gunnar Persson, Joakim Svanfeldt, Linnea Lagerlöf

CHEFEN för LUFTSTRIDSSKOLAN HAR ORDET

Överste Robert Nylén, foto Försvarmakten

Året närmar sig sitt slut!

Nu är 2018 snart över men LSS verksamhet fortgår med full kraft och bredd över hela landet och internationellt.

Vi har vår grundutbildning med rekryterna som nu börjat öva på svårare moment och ute i fält. Här är nyckeln till att rekrytera nya dugliga medarbetare till förbandet.

Vidare så har förbandet genomfört storövningen Trident Juncture, där LSS bidrog med enheter både ur Strilbat och BasE.

Jag har under hösten haft förmånen att resa runt i Sverige och deltaga i den fantastiska verksamheten hos förbanden.

Det är alltid lika roligt att uppleva den professionalism och kvalitet som förbandet levererar. Vi har genomfört den största Säk-förbandsövningen på länge uppe i Arvidsjaur, i samverkan med Armens jägarbataljon. Här har många bra erfarenheter dragits som kommer att bidra till utvecklingen av våra förband.

BBS-R3 (räddning-röjning-reparation) har genomfört Insatsledarutbildning med bland annat släckning av stort flygplan på den danska flygbasen i Karup. Här fick jag möjlighet att praktiskt prova på räddningstjänst och har mycket stor respekt för den brand- och rökmiljö samt de uppgifter som vår R3 löser och måste arbeta i.

Flygvapnets frivilligutbildning är en mycket viktig del i att marknadsföra Flygvapnet, bidra till våra krigsförband och förbättra vår rekrytering. Jag har här haft förmånen att förrätta Soldaterinran på Nyårsåsen med mycket motiverade frivilliga som sedan går vidare till olika krigsförband.

Överste Robert Nylén tillsammans med flygungdomarna Joakim Svanfeldt och Linnea Lagerlöf, foto Gunnar Persson

Våra kamratföreningar har på ett utmärkt sätt stöttat chefer på förbandet med ett väl genomfört mentorprogram, som vi hoppas kunna fortsätta med.

LSS har en mycket bred och bra verksamhet som vi alla ska vara stolta över!

LSS levererar operativ effekt dygnet och året runt, nationellt och internationellt.

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!

Med vänlig hälsning/Nylén

SMKR Regionmöte Öst

(Text och foto Tommy Ribbelöv)

Mötet genomfördes den 17 oktober och var förlagt till AMF 1 (Amfibieregementet) i Berga. Vi var 16 deltagare representerande 12 Kamratföreningar som hörsammat SMKR (Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund) inbjudan.

Garnisonschefen Patrik Gardison inledde med att hälsa välkommen till Berga. Han informerade om 2004 års försvarsbeslut då stora delar av försvaret lades ner så att det i dag endast finns ett Amfibieregement kvar AMF 1. Framtiden ser dock relativt ljus ut, bland annat utifrån att det i augusti ryckte in 180 rekryter för att genomgå grundläggande militär utbildning. Förhoppningen är att en stor del fortsätter som anställda efter genomförd utbildning. Amfibieregementet har under året nyanställt runt 125 soldater varav 70 på Berga och 55 i Göteborg. AMF 1 är i dag en av de största arbetsgivarna i Haninge Kommun.

Jochen Seifert från SMKR, ledde det första mötet med den nya regionindelningen, som nu består av 27 Kamratföreningar fördelade på 10 Värdförband. F 18 värdförband är LSS (Luftstridsskolan), som har följande Kamratföreningar:

F 1 Kamratförening
Svea Flygflottiljs Kamratförening (F 8)
F 13 Kamratförening
F 15 Kamratförening
Ärna Kamrat- och Veteranförening (F 16)
F 18 Kamratförening
SverigeKoreaVeteranerna

Som nästa punkt på programmet fick var och en presentera sin förening utifrån antal medlemmar, aktiviteter, tidskrifter, medlemsavgifter med mera. Framkom att det finns gemensamma frågor att belysa som, överenskommelser med värdförband, rekrytering mm oberoende av vapenslag.

Lunchen intogs i den ljusa och trevliga matsalen Ygdrasil med utmärkt mat. För min del blev det fläskkorv och rotmos. Eftermiddagens program omfattade värdförband samt överenskommelser. Diskussionen pekade på vikten att föreningarna verkligen tar fram och tecknar överenskommelser angående verksamhet, aktiviteter samt budget årsvis. För vår del sker detta med ett budget-aktivitetsmöte varje höst på LSS.

Efter kaffet blev det presentation av SMKR. På hemsidan www.smkr.org finns en mängd information om verksamheten.

Rekrytering är alltid en punkt utifrån att de flesta föreningar har bekymmer med rekrytering av nya medlemmar, speciellt de föreningar vars förband är nedlagt.

Avslutningsvis kan konstateras att förbandscheferna numer ställer upp på ett positivt sätt och inser vilken resurs Kamratföreningarna utgör för Försvarsmakten.

Höstmöte 2018

(text och foto Sten Wiedling)

Årets höstmöte inleddes med en presentation över vår nyligen bortgångne hedersmedlem och hedersordförande Gunnar Söderberg.

Därefter höll vår medlem, generalsekreteraren för Flygvapenfrivilliga (FVRF), Ossi Koukkula ett föredrag om förbundets verksamhet.

Det var verkligen en passande plats, då föredragshållaren hade varit verksam vid STRILS från 1974 fram till dess att han i egenskap av chef förklarade skolan nedlagd 1995.

Ossi Koukkula började i Flygvapnet när det blev dags

för värnplikten 1972. Han var en av de sista i Sverige att genomgå 7-årig folkskola och hade därefter utbildat sig till svarvare.

Efter 41 år i Flygvapnet pensionerades han med graden brigadgeneral år 2013, efter att ha innehaft alla de grader mellan furir och brigadgeneral, som fanns under hans tjänstetid, utom fanjunkare. En stor orsak till att han bestämde sig för att gå vidare i flygvapenkarriären var uppmuntran från Gunnar Söderberg.

Efter nio månader som pensionär blev Ossi Koukkula tillfrågad om han ville bli generalsekreterare för Flygvapenfrivilliga, placerad på den centrala staben och kansliet i Stockholm, med cirka sex anställda.

De frivilliga försvarsorganisationerna är i dag 18 till antalet, har 400 000 medlemmar och regleras i en statlig förordning.

Flygvapenfrivilliga har sin grund i luftbevakningsorganisationen, som övergick till Flygvapnet 1948. Förbundet har i dag 3 500 medlemmar, varav 1 200 ungdomar och 750 kvinnor. Det statliga anslaget är 25 miljoner kronor per år och förbundet har i uppdrag att bedriva rekrytering till Flygvapnet, central utbildning för ungdomar, vuxenutbildning samt att bedriva flygplatstjänst vid Örebro flygplats, det sistnämnda på uppdrag av Myndigheten för Samhällsskydd och Bredskap (MSB).

Den absolut största utbildningsvolymen är de ungdomskurser som huvudsakligen består av sommarkurser på våra kvarvarande flygflottiljer samt vinterkurser under sportlovsperioden, där de senare utgör fortsättningskurser.

FVRF är ansvarigt för grundläggande militärutbildning av alla frivilliga i Försvarsmakten. Den utbildningen bedrivs av frivilliga instruktörer, alltså inte stampersonal.

Vad gäller utbildningen av vuxna, så upplever man något av ett vakuum, efter att de frivilliga avskaffades i Flygvapnet år 2004. Det är nu meningen att frivilliga skall återinföras i Flygvapnets organisation, men det verkar just nu vara litet osäkert i vilka befattningar och i vilken omfattning.

Efter höstmötet intogs en mycket välsmakande bufé i en av de tidigare lektionssalarna på "STRILS", tack vare värdparet Ingegerd och Göran Hesselgren, som stod för fourneringen. Ett stort tack Göran och Ingegerd.

Stort tack till Ossi Koukkula för en intressant och givande presentation.

Ossi Koukkula och Gunnar Persson

En av dagens nya medlemmar Bengt Leijvsved i samtal med Gunnar Persson och Kjell Hamberg (till höger)

Maten låter sig väl smaka

Lite mingel före maten i Ingegerds kafe och i traditionsrummet

Berit Gustafsson i tänkartagen

Göran och Mattias Magnvall (ryggen), Örjan Elvingsson, Fritz Eriksson, Ove Linder

NORDISKT LEDARMÖTE NORGE

(text och foto Gunnar Persson)

Då var det åter tid att påbörja planering för genomförande av 2019 års Nordiska möte den 13-16 juni.

Norske platskommendanten förevisar skjutbanor i närområdet

Mäss och matsal

Uppställnings och ceremoniplats

Ledarmötet genomförs för att förevisa, diskutera samt att besluta om innehåll och verksamheter i det kommande Nordiska Mötet 2019. Vi fick en intressant

rundtur i bygden, på museer, övningsområden, skjutbanor, kommunhuset och andra kulturella sevärdheter.

Glomedalsmuséet

Pistolskyttebanan

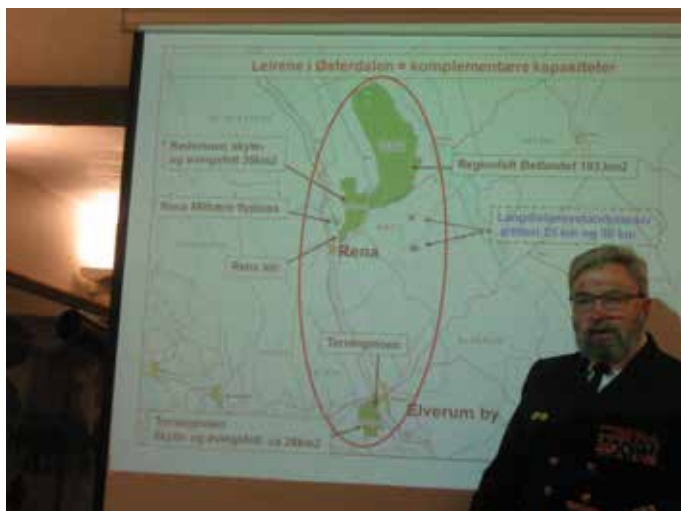

Många och moderna skjutbanor

Detta är några platser som kommer att vara föremål för besöket under NMK 2019. Vår uppfattning är att det kommer att bli ett intressant och givande möte i alla avseenden. I Elverum finns också Norges motsvarighet till Markstridsskola, men med betydligt fler centra (logistik, underrättelse, transport, artilleri, signal, sjukvård, ingenjör, CBRN, vinterutbildning). Här

finns också stora intilliggande övningsområden. Det största övningsområdet är Rena med cirka 200 km² övningsterräng.

Platskommendanten redogör för övningsområdet

Kasernbyggnader

Logementsplatser

Mötet kommer att genomföras i Elverum, Norge, och platser i dess närhet. Tidpunkten blir den 13-16 juni med resdag den 12 juni på förmiddagen. Sverige har möjlighet att sända totalt 60 deltagare som bekostas av respektive förening. SMKR kommer att sponsra

deltagarna vad avser resor tur och retur Elverum samt i viss mån också deltagaravgiften. Föreningarna kommer att bussas från Stockholm respektive Malmö tur och retur. Föreningarna får anmäla en deltagare respektive en reserv till mötet. SMKR kommer därefter att fördela platser till föreningarna.

Elverum ligger cirka 10 mil nordost om Oslo och det är i ett område som blev mycket omtalat under kriget. Staden blev i princip sönderbombad av tyskarna och Kung Håkon VII uttalade sitt berömda "Kungens NEJ" i Elverums folkhögskola den 10 april 1940. Här skrevs och överlämnades också den berömda "generalsfullmakten" från stortinget som gav regeringen fullmakt att besluta om situationen i Norge.

Minnen från kriget

I samband med resan till Elverum gör vi ett stopp för en guidad tur samt middag i Morokulien. Här finns en hel del sevärdheter med bland annat den svensk-norska gränsen, fredsmonument, amatörradiostation, fredsklocka och världens minsta grännsbro. Här genomförde också Lennart Hyland en hel del radioprogram som sändes i Norden.

Från vår förening kommer Tommy Ribbelöv och Leif Ström att delta och de kommer också att berätta om sin resa i samband med fikaträffar efter sommaren.

För att fler skall få möjlighet att framförallt uppleva Morokulien och det som finns att se där så genomför föreningen en medlemsresa dit den 17-18 augusti. Vid detta tillfälle blir det ceremonier runt fredsmonumentet som restes 1914 till minne efter freden mellan Sverige och Norge 1814. Sista slaget genomfördes i Magnor i närheten av Morokulien. För närvarande finns preliminärbokad ett antal platser till medlemmarna i vår förening. Vi kommer att bo i tre stycken villor med 4-6 rum i varje hus. Vill du försäkra dig om en plats så var ute i god tid och boka plats genom att ringa eller e-posta Thomas Starrin.

NY FLYGPLANSMODELL

(Text Gunnar Persson och foto Kenneth Näslund)

Under december har så den senaste modellen i raden av många andra modeller överlämnats till föreningen. Det är en SK 60 individ 131 i skala 1:8 som modellbyggarna Birger Kreuger och Kenneth Näslund har byggt under året. Det gick snabbt denna gång då vi inte hade väntat att få modellen förrän till våren. Bra jobbat. Ett stort tack till de bägge och nu har vi åter börjat fundera på nästa skapelse. Det får väl bli lite ledigt över jul och nyår.

FÖRSVARSRADIO 100 ÅR

(text och foto Gunnar Persson)

Försvarets Historiska Telesamlingar (FHT) i samarbete med Teleseum anordnade den 6 oktober i samband med Regementets dag vid Ledningsregementet i Enköping, en utställning med temat Försvarsradio 100 år. Det hela började med en specialvisning för särskilt inbjudna och chefen för försvarsmaktens Lednings-system brigadgeneral Anna Eriksson välkomnade alla med en dåtid och nutid kring telekommunikation. Därefter började en visning av de 100 år utställningen förmedlar till besökarna.

Radiosugga

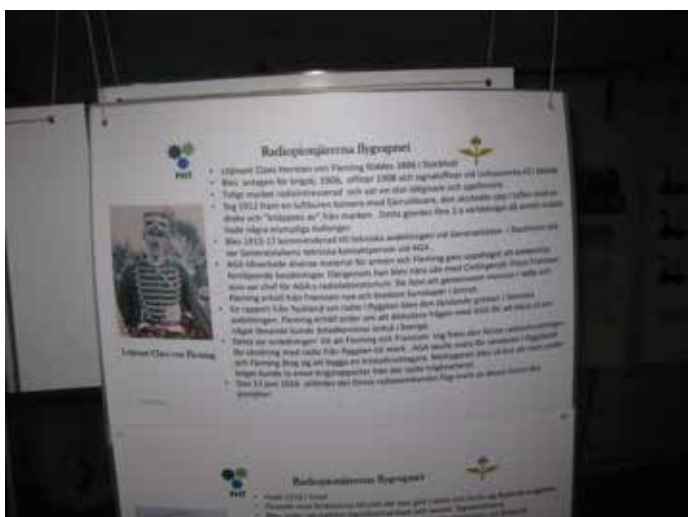
Rörlig telefonväxel med vedeldad spis

Medlemmarna i FHT hade verkligen lagt ner ett stort arbete i det tält som visade kommunikationsmedel och deras utveckling under 100 år. Det var exempel från alla tre försvarsgrenarna samt deras pionjärer. Här fanns de flesta systemen redovisade på ett pedagogiskt och intressant sätt. Bra skyltar och upphängt efter väggarna redovisades fakta kring föremålen.

Dagen till ära hade lottorna iståndsatt ett fältkök där det bjöds på ärtsoppa för de stora och varm korv till de små.

Dragplåstret verkade vara i centrum i form av ett nosparti från en JA 37 Viggen.

Utomhus fanns fordon och andra större föremål att bese. Här fanns bland annat en rörlig telefonväxel av modell äldre. Ett antal radiosuggor med flera fordon.

Stort tack till alla inblandade för det gedigna arbetet och för en bra och intressant utställning.

NY FORCE COMMANDER för MINUSMA

(text Gunnar Persson, foto Försvarsmakten)

Till ny Force Commander för FN insatsen i Mali har utsetts generallöjtnant Dennis Gyllensporre. Han tog över chefskapet i början av oktober vid en ceremoni som hölls på MINUSMA (United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali) högkvarter i Malis huvudstad Bamako. Chefskapet innebär att han kommer att vara befälhavare för upp till 15 000 soldater. Detta är en av de farligaste insatser Sverige har anslutit sig till. Förlusterna har varit betydande och därmed har ett högt pris satts för att försöka mäkla fred och frid i området.

Det är inte ofta Sverige förunnat att få förfrågan om att ställa en general till förfogande som Force Commander. FN högkvarteret i New York ställer stora krav på den officer som skall utses. Gyllensporre har klarat de kraven och vi önskar honom lycka till med uppdraget som varar ett eller flera år.

Sverige bidrar med cirka 250 soldater med placering på camp Nobel i utkanten av Timbuktu. Det svenska bidraget består av ett underrättelseförband och en nationell stödenhet. Avståndet från Timbuktu till Bamako är 100 landmil, vilket tar minst 15 timmar att avverka landvägen. Här är helikoptern ett oundvikligt transportmedel.

Inom ramen för EU finns cirka 15 soldater för att genomföra utbildning av de Maliska styrkorna inom ramen för EUTM (European Union Training Mission Mali). De svenska soldaterna genomför ingen operativ verksamhet utan endast utbildning i bland annat mänskliga rättigheter, sjukvård och allmän soldatutbildning.

NY CHIEF för MUST

(text Gunnar Persson, foto Försvarsmakten)

Till ny chef för MUST, militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, har från den 1 maj 2019 regeringen utnämnt brigadgeneral Lena Hallin. I samband med tillträdet befordras hon till generalmajor. Hon blir därmed den första kvinnliga generalen i generalitetet.

General Hallin har en lång karriär inom Försvarsmakten. Hon genomförde sin värnpliktsutbildning i Uppsala och Strilutbildning på Flygvapnets Södertörnsskolor på Tullinge. Därefter har hon en rak karriär inom Flygvapnet och försvarsmakten. Flottiljchef på F 4, förbandschef på Ledningsregementet i Enköping, försvarsattaché i London därefter chef för FM Ledningssystem. Hon blir nu den första kvinnliga chefen för MUST.

FLYGDAGEN PÅ ÄRNA

(Text Gunnar Persson, foto Thomas Lagman)

Upp tidigt för färd mot Uppsala och Luftstridsskolan för årets flygdag den 25 augusti.

Inledning o presentation, foto Försvarmakten

Utställningsområdet

De ideella föreningarna hade fått platser i uppmonterade tält alldeles invid banan vilket kändes som en lyx då vi även skulle kunna bevittna uppvisningarna.

Leif och Tommy i tältberedskap

Här skulle vi nu få möjlighet att rekrytera, informera och svara på frågor om allt som rör flyg och annat därtill. Från vår förening blev det Leif Ström och Tommy Ribbelöv som axlade ansvaret tillsammans med Kenneth Näslund från Tullinge Modellflygklubb med sin röda jetdrivna J 35 B Draken.

Den Röda Draken med jetmotor som startades vid lämpliga tillfällen, för att taxa längs taxibanan

SMKR fanns bredvid med Jan-Olof Jolo Johansson som delade ut infoblad och sålde tröjor och kepsar. Bredvid SMKR fanns Koreaveteranerna med en informationsdisk för intresserade.

Våra nuvarande transportresurser Tp 84 och C 17

Det var ett alldeles utmärkt väder och enligt uppgift

kom det cirka 140 000 flygintresserade åskådare. Alla försågs med programblad och hörselproppar vid ankomsten.

Dansk F-16 startar för uppvisning

Det fanns även gott om vattenvagnar i området så ingen behövde vara törstig. Foodtrucks med flera fanns för de som efterhand blev hungriga. Det fanns även stolar för dem som behövde sitta lite bekvämare än på marken. Det var en mycket välorganiserad tillställning och att vi var så många på plats märktes inte då Ärna flygbas sväljer många åskådare. Starten fick ändå flyttas fram cirka halvtimmen då det tog tid i trafiken och parkeringen.

Nedan följer ett collage av våra flygplan från den historiska avdelningen. SwAFHF:

Ovan visas 37 Viggen som flögs med jakt-, attack- och spaningsversioner på bland annat F 4, F 6, F 7, F 10, F 13, F 15, F 16, F 17, F 21 samt 34 Hawker Hunter som flögs som jakt på bland annat F 8, F 9, F 10 och F 18

32 Lansen som flögs som jakt, attack och spaning på bland annat F 1, F 4, F 6, F 7, F 11, F 12, F 14, F 15, F 1, F 9, F 14, F 11, F 17 samt målflyg på F 3, F 13 och F 16 (Malmen)

35 Draken som flögs som jakt, och spaning på bland annat F 1, F 3, F 4, F 10, F 11, F 12, F 13, F 16, F 17, F 18, F 21

SK 50 som nyttjades främst som skolflygplan på bland annat F 5 i Ljungbyhed. Användes även som sambandsflygplan på flottiljerna

Tanken med alla våra historiska flygande flygplan är att de skall hållas i god trim intill 2026, då flygvapnet fyller 100 år. Vad som sedan kommer att hända med flygplanen får vi överlämna till de ekonomiskt ansvariga att besluta om.

Första programpunkten blev en fyrgrupp JAS 39 Gripen som visade normalsvingar runt området. Därefter var det hela i gång. Det fanns många storbildsskärmar så ingen kunde gå miste om någon information eller uppvisning. Utöver våra aktiva JAS 39 Gripen så flögs det med SwAFHF flygmaskiner (37 Viggen, 35 Draken, 32 Lanser, 34 Hawker Hunter, 29 Tunnan, SK 60, SK 50, SK 16, Helikopter 14, 15 och 16, Tp 84 Hercules, finska F-18 Hornet, danska F-16, SU-29 och segelflygplan. På marken visades C-17 Globemaster, UAV system, Tp 102 Gulfstream, ASC 890. På marken fanns det gott om andra flygplan samt demonstrationer av materiel och försvarsmaktens övriga verksamheter. Även stridsledningssystemet STRIC visades.

29 Tunnan som tjänstgjorde som jakt, attack o spaingsflygplan på bland annat F 3, F 4, F 8, F 9, F 10, F11, F 12, F 13, F 15, F 16, F 17, F 21. Planet användes även i samband med insatsen i Kongo på F 22.

SAAB 340 tjänsgör som radarspaningsflygplan med beteckningen ASC 890

SK 60 användes främst som skolflygplan på bland annat F 5 och Flygskolan i Linköping samt som lätt attack på bland annat F 16 och F 21

Vårt statsflyg för kungahus och regering SAAB 340 och Gulfstream G550 med beteckningen TP 102 D. Uppgiften är att transportera dem säkert och snabbt över alla kontinenter. Finns även en Gulfstream IV men med något kortare räckvidd

SK 37 som tjänstgjort som skolflygplan på bland annat F 15 och F 16 samt på målflygdivisionen i Linköping

Hemvärnets musikkår underhöll publiken ute på området under hela dagen. Kenneth Näslund startade sin modell-drake vid ett antal tillfällen och visade dess

förmåga att taxa på banan. Det fanns ingen möjlighet att flyga densamma vid detta tillfället. Det var en riktig publikmagnet som gynnade föreningarna som fanns i tälten med sina verksamheter.

I tälten spreds information, såldes lite föreningsprylar, rekryterades nya medlemmar med mera.

Ärna kamrat- och Veteranförening hade kaffeservering i Gula Villan och museet öppet för de intresserade.

För vår förening blev det en mycket givande dag. Vi fick åtta nya medlemmar och fler har tillkommit i efterhand.

Årets flygdag var ju en mycket bra förövning inför det 100-årsjubileum som skall firas på Ärna i augusti 2026. Då lär det förmodligen bli två dagar och dubbelt så mycket besökare.

Ett stort tack till chefen för Luftstridsskolan, överste Robert Nylén och personalen, som arrangerade denna flygdag vilken blev en succé i alla avseenden. Lycka till med förberedelserna inför 100-årsjubileet. Vi ser fram emot detta och att vi får delta med medlemmar vid genomförandet.

Finska F-18 Hornet på väg att starta för en alldeles förträfflig uppvisning. Det är enormt att se hur skickligt föraren använder sitt flygplan

Ovan en J 34 Hawker Hunter med F 18 märkta Acro Hunters uppvisningsgrupps märke nedanför förarkabinen

Nedan ser vi avslutningsvis de sex magiska flygplanen från SwAFHF i formation

IN MEMORIAM

Jag har den sorgliga uppgiften att framföra att vår högt vördade broder och nestor Gunnar Söderberg avlidit i mitten av september 2018. Våra tankar och vårt deltagande går till Evy med familj.

Gunnar i samband med att han utnämndes till hedersordförande och hedersmedlem i föreningen

Gunnar Söderberg var en av grundarna av vår kamratförening, som bildades 1984. Gunnar har innehaft i stort sett alla befattningar som finns i kamratföreningen. 2014 belönades Gunnar med vår högsta utmärkelse, F 18 Kamratförenings förtjänstmedalj, samt invaldes som hedersordförande och hedersmedlem nummer ett i föreningen. Han formade många av de tankar och idéer som fortfarande lever och tas i beaktande inom föreningen.

Förutom att Gunnar var folkskollärare och en fantastisk pedagog så var han en STRILARE i våra hjärtan, han var "mister L". Gunnar var med redan

tidigt och kom till F 2 Hägernäs med säte i det vi kallade "röda barracken". För oss som levde och verkade där finns det många härliga minnen.

Efter nedläggningen av F 2 flyttades STRILS till Tullinge och där blev Gunnar ånyo chef för luftbevakningsavdelningen. Han var även ansvarig för flyglottaskolorna (Bunge i Fårösund) på Gotland. Där tillbringade Gunnar många somrar.

Ett stort intresse hos Gunnar var foto och film. Gunnar har fotograferat och filmat det mesta som gått att filma, fota och dokumentera från F2, F 18 och Bungeskolorna men även från Flygvapnets verksamhet ute på fältet runt om i Sverige.

Gunnar var en hedersman, mentor och en mycket omtyckt kamrat. Nu kan vi inte längre få levererat minnen från den svunna tiden. Vi kommer att minnas och sakna Gunnar i alla sammanhang i samband med träffar, möten med mera. Våra tankar går till hustru Evy med familj.

BILTEMAS FLYGPLAN

(text Gunnar Persson)

Nu är det klart att sedan Pär Cederqvist slutat flyga Biltemas Spitfire och Mustang (SE-BIR och SE-BIL) så är de båda planen baserade i Norge på Solabasen. Ryktet om att planen skulle ställas ut i ett varuhus kan därmed avfärdas. Flygplanen kommer även i framtiden att delta på flyguppvisningar. Redan under 2019 kommer vi att kunna se dem i luften.

Förare på planen blir Espen Tjetland och Rein Inge Hoff. De kommer att träna och öva in uppvisningsprogrammen lokalt kring Sola. Lokalbefolkningen kommer att få se många timmars flygning med de bägge planen i samband med träningen.

Vi ser fram emot att se bägge dessa maskiner i luften igen och ger Biltema en eloge för att det blir en fortsättning. Lycka till med träning och uppvisning inför 2019.

Vi önskar också Pär och Jasmine lycka till med kommande verksamheter både på marken och i luften.

NY RIKSHEMVÄRNSCHIEF

(text Gunnar Persson, foto Försvarsmakten)

Generalmajor Stefan Sandborg

Till ny Rikshemvärnschef efter generalmajor Roland Ekenberg har utnämnts överste Stefan Sandborg som samtidigt vid ceremonin utnämndes till generalmajor av ÖB Micael Bydén.

Chefsceremonin genomfördes på Hemvärnets stridsskola i Vällinge den 31 augusti. Många hade samlats för att övervara chefsbytet och önska Roland Ekenberg lycka till nu vid pensioneringen. Stefan Sandborg önskades lycka till med chefskapet över 22 000 hemvärnsmän och kvinnor spridda inom 40 bataljoner över hela landet.

Roland Ekenberg har varit Rikshemvärnschef i 13 år och gjort ett fantastiskt arbete såväl vad avser organisation som personaluppfyllnad och dessutom sänkt medelåldern från 60 till 40 år. Med nuvarande organisation så är hemvärdet hälften av Försvarsmaktens organisation.

Stefan Sandborg kommer från Linköping men bor numera i Stockholm. Han har hustru, en dotter och en son. Stefan är fostrad inom armén och livgrenadjärerna tills han hamnade i Stockholm vid Livgardet och sedan i Högkvarteret. Senaste befattningen var som brigadchef på Rikshemvärnsavdelningen.

Den största utmaningen för nya chefen blir förmodligen personalen och bemanningen av de 40 hemvärnbataljonerna. Utbildningen av hemvärnsoldaterna genomförs på HvSS och övningar med mera görs lokalt på utbildningsgrupperna och centralt i Enköping på Ledningsregementet i deras spelanläggning.

Några axplock ur historien

(av Sten Wiedling)

Den 17 december 1903 (för 115 år sedan) genomförde bröderna Wright de första kontrollerade motorflygningarna vid Kill Devils Hill i North Carolina.

Den 17 december 1947, alltså bara 44 år efter ovanstående märkesdag, gjordes den första provflygningen med prototypen till den sexmotoriga Boeing B-47. Detta var det första stora pilvingade bombflygplanet och en stor del av aerodynamikutvecklingen för detta flygplan kunde Boeing sedan använda för kommande generationer av jettrafikflygplan. Boeing hade under kriget investerat i en transsonisk vindtunnel, vilken var en stor tillgång i detta arbete, som dock också gjordes med statliga medel, vilket gjorde att de andra stora flygplanstillverkarna, som Douglas och Convair också fick tillgång till resultaten.

Tisdagen den 31 augusti 1943 (för 75 år sedan) skrev Svenska Dagbladet om flygförvaltningens petita för det kommande budgetåret 1944-45. Totalt begärdes 235,6 miljoner kronor, varav 114,1 miljoner kronor för flygmateriel. Hallands och Blekinge flygflottiljer skulle organiseras och den sistnämnda även organisera en musikkår. Västmanlands flygflottilj skulle genomföra flytten till det nya etablissemanget vid Hässlö. Permanent hundbevakningstjänst föreslogs inrättas vid Flygvapnet. Man förebådade även att tillsammans med Chefen för Flygvapnet förelägga regeringen förslag om att öka flygvapenorganisationen med en sjunde jaktflottilj - F 18.

Den 26 november framhöll chefen för kustflottan, konteramiral Ekstrand, vikten av jaktskydd för kustflottan och att det var ett krav att detta skulle vara huvuduppgiften för en särskild jaktflottilj inom 4:e flygskadern: F 18.

Den 10 april 1948 annonseras i Svenska Dagbladet att vid F 18 finnes tvenne lediga befattningar som skriv- och kontorsbiträden, med tillträde den 1 maj. Lön: Lägst 355 och högst 519 kronor per månad, beroende på sökandens tidigare anställningstid i statlig tjänst.

Den 29 april 1948 sattes 2. divisionen F 18 upp. Den kom att dragas in 20 år senare, den 1 juli 1968.

Den 1 oktober 1948 sattes 3 divisionen F 18 upp. Den drogs in den 31 december 1973.

I juni 1973 drogs 1. divisionen F 18 officiellt in.

(Källa: Riksten och Kungl. Södertörns Flygflottilj, J. Åshage (red) 2011).

Den 19 december 1958 skriver Svenska Dagbladet på nyhetsplats om framtida flottiljindragningar. F 8 och F 18 nämns, men har just fått stora investeringar i berghangarer. F 14 nämnes också, men är inte en jaktflottilj, vilket är vad som skall dragas in. Det slutade som bekant med att F 8 och F 14 drogs in, men att flygfälten behölls för övningsverksamhet och att F 15 ombeväpnades från jakt till attack.

Den 19 februari 1963 annonserade Fortifikationsförvaltningen efter anbud för elinstallation inom simulatorbyggnaden på F 18.

MINNESSTENEN

(text Gunnar Persson, foto Leif Ström)

Nu äntligen är föreningens minnessten klar. Vi har efter många och långa diskussioner fått ordning på stolpar och kedja runt stenen. Vi kommer förmodligen framöver att skaffa en lite grövre kedja. Claes och Leif har gjort ett jättejobb med plantering och grävning med mera. Vi vill tacka föreningen Sveriges Militära Minnesmärken (SvMM) för det ekonomiska bidrag vi fått till arbete och material för iordningställandet. Vi kommer att officiellt inviga stenen i samband med årsmötet i april 2019.

Julmiddag med föredrag

(text Gunnar Persson och foto Sten Wiedling)

Snart har ännu ett år gått och vi förbereder oss för att fira jul och nyår. Som en avslutning på året samlas föreningen till gemensam samvaro och reflexion inför ett stundande nytt år.

Bild från styrelsemötet med bäring på bland annat julbordet. Thomas Lagman, Tommy Ribbelöv, Thomas Starrin, Leif Ström

Föreningen genomför sitt andra julbord och i samband med detta ett intressant och ett mycket givande föredrag. Före introduktionen höll ordföranden en reflexion rörande arbetet med kamrater och veteraner samt att vi avhöll en tyst minut för våra senast avlidna kamrater Lars Hansson och Ebbe Fridberg.

Årets föredragshållare var kapten Peter Elison som sedan elva år flyger JAS 39 Gripen alla versioner. Han flyger i dag JAS 39 C/D och han är placerad på Flygvapnets Flygsäkerhetsavdelning med ansvar för strids- och skolflygsärenden med därtill hörande flygsäkerhetsfrågor.

Peter Elison

Lennart Nilsson-Sönne, Cleive Hornstrand, Fritz Eriksson startar med lite glögg innan föredraget

Nästan 50 medlemmar samlades på före detta STRILS för att avnjuta Ingegerds och Görans julbord samt att åhöra föredrag om JAS 39 och allt kring förare och verksamhet.

Hans Groby och Göran Hellström i samspråk innan föredraget

Maria Persson, J-O Persson och Tommy Löhr inspekterar vår nyöverlämnade modell av Sk 60

En JAS 39 modell i skala 1:6 med jetmotor inlånad från Tullinge modellflygklubb visades innan föredraget vid en av flygningarna med JAS 39

Snart börjar vi bara datorn vill det samma

Elison höll ett mycket intressant och tankeväckande fördrag om förarens vardag, arbetet på divisionen, utbildningen och framtiden. Det är inte utan att man blir imponerad av arbetet och samtidigt stolt över att vi har så kvalificerade förare och övriga medarbetare som krävs för att hålla flygplanen i luften. Att Sverige ligger på framkant vet vi sedan tidigare, men nu kan vi även i samband med internationell samverkan också få kvitto på detta. Flygvapnet övar idag över gränserna med våra grannländer och i en nära framtid

kommer detta också att gälla våra mark- och sjöstridskrafter.

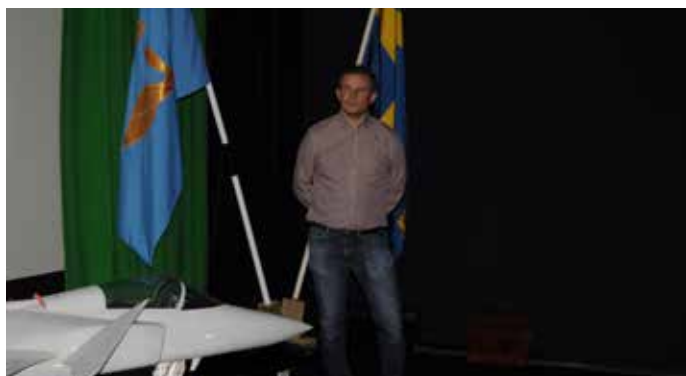
Salongen var näst intill fullsatt

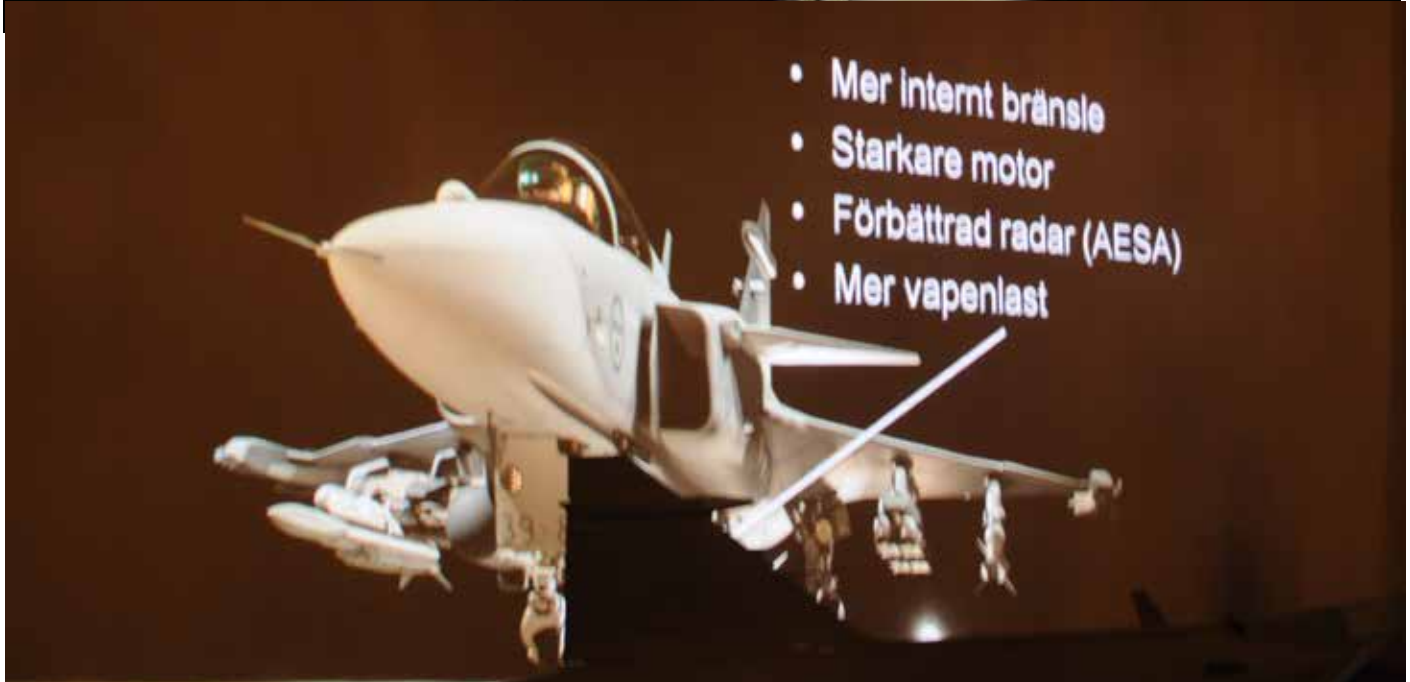
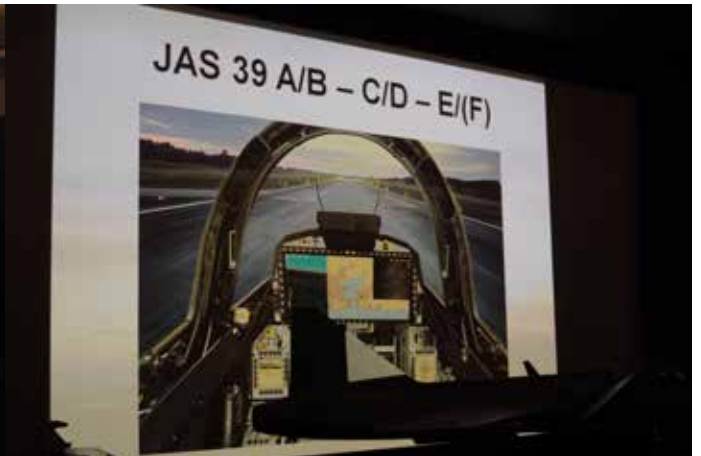

En tyst minut för Lars Hansson och Ebbe Fridberg

Nu startar vi föredraget och ger därmed podiet till Peter Elison

SAAB J29 Tunnan – 70 år

(text och foto Kenneth Näslund)

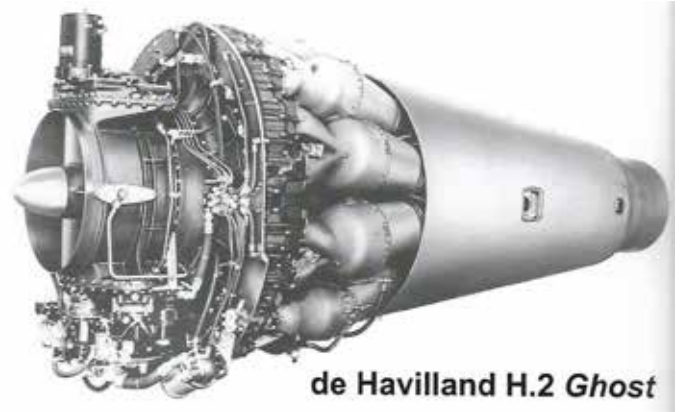

Den 1 september 2018 var det 70 år sedan den första Tunnan flög. Det var alltså den 1 september 1948 som den engelska provflygaren Robert Moore klev in i SAAB J29 för den allra första flygningen. På den här tiden hade de svenska piloterna ingen större erfarenhet av jetflygplan och framför allt inte pilvingade flygplan. Därför anlätade man Moore som hade erfarenhet av jetflygplan. Moore beskrev Tunnan med orden: ”It was love at first sight. On the ground an ugly duckling – in the air a swift!”.

Bakgrund

Vid slutet av andra världskriget befann sig Sverige i stort behov av att utveckla ett eget reaflygplan. På den tiden kallade man jetflygplan för reaflygplan. SAAB hade startat sin verksamhet i slutet på 1930-talet och byggde på den tiden flygplan på licens. Sedan kom de helsvenska konstruktionerna B17 (enmotorigt bombplan), B18 (tvåmotorigt bombplan), J21 (enmotorigt jaktplan med skjutande propeller). I utlandet började det komma reoplan från Gloster i England samt Heinkel och Messerschmitt i Tyskland. Dåvarande flygvapenchefen Bengt Nordenskiöld bestämde då att alla jaktplan skulle vara reoplan. Vid andra världskrigets slut så skickade flygvapnet en delegation för att studera reoplanens utveckling. Man fick också möjlighet att köpa de första reoplanen. Valet blev de Havilland Vampire som i Sverige kom att kallas J28. De första J28:orna levererades till Sverige 1946. Man fick också tillstånd att använda Vampires motor DH Goblin och den kom att användas i SAAB J21, som konverterades från propellerdrift till readrift och då kallades J21R. SAAB hade då startat ett projekt som kallades JxR, som skulle vara ett reoplan, men motorfrågan var ett stort problem. Tanken var att använda Goblin motorn men man insåg rätt snart att den var för klen. Genom att man hade ett bra förhållande till England

fick man då tillgång till den nyare motorn DH Ghost.

(Foto SFA)

Med den motorn samt tillgång till tyska vindtunnelresultat om bakåtsvepta pilformade vingar föreslog Lars Brisning, som var projektledare på SAAB 1946, ett nytt koncept. Arbetsbeteckningen var R1001 och blev så småningom det som kom att bli J29. J29 var västeuropas första pilvingade flygplan.

Ghost motorn är en motor som använder radialkompressor och får därigenom en stor diameter cirka 1,3m. För att kunna få plats med den i J29 var man tvungen att låta flygkroppen få ett kort tunnformat utseende. Därigenom kom också namnet Flygande Tunnan.

Man gjorde rätt så omfattande vindtunnelprov för att verifiera de aerodynamiska beräkningarna och för det ändamålet tog man fram flera trämodeller. En av dessa finns nu utställd på Flygvapenmuseum i Linköping.

I december 1948 fick SAAB en första beställning från Kungliga Flygförvaltningen - KFF - på 300 flygplan typ 29 och dessutom material för ytterligare 210 flygplan. Priset per flygplan låg runt 1 miljon. Den första leveransen var satt till 1 juli 1950. Men det skulle visa sig svårt att hålla det datumet. I och med J29 var det en helt ny generation av flygplan som skulle tillverkas. Tidigare hade man kunnat efterjustera plåt och

profildetaljer men i och med J29 så krävdes full utbytbarhet av alla detaljer. Samtidigt hade man också nya material och plåttjocklekar, som krävde en annan hantering än tidigare. Allt detta tillsammans krävde en stor omställning för SAAB:s produktionsavdelning. Dessutom var det brist på kvalificerade verkstadsarbetare. Men genom värvning av cirka 300 yrkesarbetare från Italien och Tyskland lyckades man få fart på produktionen.

Den 10 maj 1951 levererades den första J29 Tunnan till F13 Norrköping, som i och med det började byta ut sina J28 Vampire. Enligt leveransplanen skulle man leverera 20 flygplan innan den 31 december 1951, men det blev bara 12 stycken. Men redan 1952 kunde man leverera 141 Tunnor. Sedan följde 181 Tunnor 1953, hela 238 Tunnor 1954, 84 Tunnor 1955 och slutligen 8 Tunnor 1956. Totalt byggdes 665 Tunnor !

Flygning med J29 Tunnan

J29 Tunnan fick ett något skamfilat rykte om sig att vara svårflugan. Men mot det skall ställas att flygväpnenförarna vid den tiden inte hade erfarenhet av jetflygplan och flygplan med pilvinge.

(foto ur F 21 arkiv)

I början hade man en klaffvinkel på 30 grader men den ökades senare till 40 grader. I och med detta och den nya pilvingen så kunde man vid speciellt låga farter råka ut för oväntade rörelser. Med äldre flygplan hade det inte varit så avgörande att flyga ”rent” – ”kulan i mitten” – men med pilvingen och stora klaffutslag fick man en rollkoppling om man inte använde sidoroder för att få en ”ren flygning” och det kunde att flygplanet hamnade på rygg. Med en ovan förare

och på låg höjd var detta ofta förödande. En tredjedel av alla flygplan råkade ut för totalhaveri och 99 förare omkom. Men genom införandet av bättre utbildning av förarna och även den nya vingen med sågtand och på senare modeller även efterbrännkammare, så blev J29 Tunnan ett omtyckt flygplan som ansågs väldigt stabil.

”De tre stora” – en jämförelse mellan dåtidens flygplan.

I Sovjet kom motsvarigheten till J29 Tunnan från MiG-15 och i USA från F-86F Sabre. Bägge dessa flygplan hade också pilformade vingar. J29 Tunnan kom att få 25 graders pilform medan MiG-15 och F-86 Sabre hade ca 30-35 graders pilform.

(MiG-15, foto från internet)

F-86 Sabre, foto från internet)

MiG-15 och F-86 Sabre möttes i Koreakriget. Ett stort antal MiG sköts ned av Sabre. Det kan dock vara svårt att påstå att Sabre var överlägsen de ryska MiG-planen. Däremot så var många av de amerikanska piloterna veteraner från andra världskriget och hade en bättre taktik. Man utnyttjade att Sabre var bättre än MiG på låg höjd. Tunnan kom aldrig i konflikt med någon av dessa.

J 29 i FN-tjänst

J 29 Tunnan var det första svenska flygplanet som deltog i strid. Det skedde under FN-flagg i Kongo under åren 1961-63. Förbandet i Kongo fick benämningen F 22. Uppgiften för F 22 var att slå ut det katangesiska flyget vilket man också gjorde. I april 1963 flög fyra stycken 29:or hem till Sverige. De återstående 29:orna sprängdes på plats i Kongo, i augusti 1963, när man beslutat att FN:s stridsflyg skulle upphöra.

J 29 med FN märkning (foto Gunnar Persson)

(Förstörd J 29, foto ur samlingarna)

J29 i Österrikes tjänst

Flera länder var intresserade av att köpa Tunnan men det blev enbart Österrike som gjorde slag i saken. Man köpte 1961 femton flygplan och kompletterade

sedan med ytterligare femton flygplan. Under de elva år som J 29 flög i Österrike flögs 13 205 timmar och man gjorde 18 301 starter. "Die fliegende Tonne" som man benämnde J 29 i Österrike, var ett omtyckt flygplan.

J29F Tunnan – Gul Rudolf

Den allra sista flygningen med J29 Tunnan i Flygvapnets tjänst skedde på en flygdag på Malmen, Linköping den 29 augusti 1976.

Det var alltså 1976 som J 29 F nummer 29507 gjorde sin sista flygning på Malmen. De flesta trodde nog inte att de skulle få se J29 Tunnan i luften någon mer gång. Men en grupp entusiaster från F10 Kamratförening bestämde sig för att försöka renovera en J 29F till flygbart skick inför F10:s 50-årsdag 1995. Man hittade 1991 en J 29 F – 29670 – på Malmen och 1992 transporterades den till Ängelholm. Den hade mellan 1957 och 1964 flugit som Gul Rudolf på F10.

Efter ett digert arbete inom gruppen och på slutet även med hjälp av Tekniska Enheten på F10 lyckades man med projektet att få ett flygplan i flygbart skick. Flygplanet civilregistrerades som SE-DXB.

Den 5 augusti 1995 flög Bertil Gerhardt J 29 Tunnan Gul Rudolf inför 40 000 åskådare.

J 29 F Gul Rudolf är världens enda Flygande Tunna. Flygvapenmuseum äger flygplanet men det opereras av Swedish Air force Historic Flight – SwAFHF.

Nedan ses alla föredragare

Tunnan 70 år Jubileum

Den 1 september 2018 var det så dags att fira en jubilar med ett symposium om flygplanstypen J 29 Tunnan. Det var en del inbjudna gäster och även ett stort antal Tunnan-vänner. Totalt blev det cirka 200 personer. Arrangör var Svensk Flyghistorisk Förening (SFF), Östergötlands Flyghistoriska Sällskap (ÖFS), Flygvapenmuseum och SAAB.

Symposiet inleddes med ett kort tal av Stig Holmström utanför Flygvapenmuseum. Han talade om Tunnans bakgrund och om individen Gul Rudolf, som skulle göra en kort flyguppvisning över museet. Så kom då den enda flygande Tunnan flygande, med föraren Olle Norén vid spakarna, dånande över museet. Eftersom molnhöjden var låg så blev det ett program på låg höjd.

Per Pellebergs (före detta chefsprovflygare för SAAB) – dagens konferencier – välkomnade alla närvarande och lämnade sedan över ordet till Göran Danbolt – ÖFS – som talade om ”En milstolpe för svensk flygteknik” i form av J29 Tunnan.

Sedan tog Ulf Edlund – SFF – vid och talade om hur Tunnan tillverkades.

Bertil ”Berra” Eriksson – före detta divisionschef på F 3 talade sedan om hur Tunnan fungerade i Flygvapnet som jakt, attack och spaning. Ett mycket uppskattat avsnitt av en duktig talare.

På det så följde en paus med kaffe och specialårta.

Efter pausen var det så dags för Bengt-Egon Kämpe, att som ordförande för den speciella klubben TTT (Tusen Timmar Tunnan), berätta om klubbens verksamhet.

Gilbert Casselsjö – före detta fältflygare i FN-tjänst

höll ett intressant föredrag om Tunnans tid i Kongo.

Till slut så hade Torsten Nilsson – chef för samlingsenheten Flygvapenmuseum -- ett föredrag om vad Flygvapenmuseet har i sina förråd.

Modellen J 29 F Tunnan – Gul Rudolf

Eftersom jag – Kenneth Näslund -- har byggt en modell av Gul Rudolf så var Flygvapenmuseet intresserade av att vid detta symposium ha en modell av J 29 F. Modellen stod framme vid podiet under symposiet och rönt stor uppskattning.

Modellen är i skala 1:6 – 2 meters spännvidd, längd 1,7 meter. Vikt 11,6 kg utan bränsle. Tankvolym 2,5 l. Motor JetCat P70 – dragkraft 70 N/kp.

Efter symposiet tog vi ut modellen utanför ingången till Flygvapenmuseum och startade jetmotorn samt taxade. Det var även för många Tunnanveteraner ett uppskattat ögonblick att få höra en modell med jetmotor och känna på fotogenlukten.

Födelsedagar 2019

95 år

Axengard Sven	Bagarmossen	28 feb
Göransson Bengt	Stockholm	26 mar
Svensson Kerstin	Tumba	30 maj
Bjurevi Egil	Tullinge	10 aug

90 år

Persson Bertil	Älvsjö	8 jan
Janver Sune	Huddinge	26 jul
Hedqvist Göran	Norsborg	1 okt

85 år

Kaddik Rolf	Sollentuna	2 mar
Nordgren Pär Gunnar	Kristianstad	20 apr
Silfver Evert	Ås	22 jun
Hornstrand Cleive	Djursholm	9 dec

80 år

Johansson Leif	Dalarö	15 jan
Norell Börje	Johanneshov	29 jan
Ohlson Gunilla	Strömstad	3 feb
Brändström Age	Södertälje	28 feb
Simonsson Gunne	Tyresö	3 apr
Kristoffersson Björn	Sollentuna	29 maj
Granholm Thord	Halmstad	1 jun
Höglund Jan-Erik	Bålsta	10 aug
Persson Maria	Bandhagen	1 nov
Eriksson Boo-Walter	Ronneby	16 nov

75 år

Thunell Jan-Ola	Gotland, Tofta	9 jan
Starrin Thomas	Huddinge	27 feb
Virving Björn	Västerhaninge	16 mar
Johansson Erling	Sandared	13 apr
Alm Agneta	Stockholm	14 apr
Löhr Tommy	Saltsjö-Boo	29 maj
Wikmar Sten	Stockholm	1 jun
Lansen Leif	Vendelsö	12 jun
Karlström Lars	Tullinge	30 jul
Stridde Rolf	Töreboda	9 aug
Nyrenius Anders	Göteborg	30 aug
Karlsson Göran	Södertälje	14 okt
Elvingsson Örjan	Stockholm	15 okt
Stensson Jan-Erik	Brandbergen	21 okt
Bergman Inger	Tullinge	5 dec
Leijsveld Bengt	Stockholm	17 dec

70 år

Karlsson Lennart	Tullinge	20 jan
Söderbaum Per-Erik	Enhörna	2 mar
Lindholtz Mats	Halmstad	17 mar
Wase Claes	Tullinge	9 apr
Dalebäck Jan	Tullinge	17 apr
Gustafsson Lars	Gråbo	12 maj
Åsén Håkan	Järna	16 maj
Blom Göte	Stockholm	17 okt
Persson Gunnar	Uttran	2 nov

65 år

Strömblad Olle	Sigtuna	20 feb
Wahlund Anders	Årsta	28 jul

60 år

Schultze Mats	Nacka	24 mar
Gyllander Mats	Uppsala	6 apr
Trosén Mari	Märsta	8 apr

55 år

Wedin Krister	Östersund	16 maj
Croneborg Johan	Saltsjöbaden	27 jun

50 år

Lindström Klas	Upplands-Väsby	29 maj
Jansson Henrik	Grödinge	8 jun
Ottosson Jan-Erik	Grillby	18 jun

In Memoriam 2018

Signe Johansson	Tumba
Thord Linder	Grödninge
Åke Palm	Ängelholm
Svea Nilsson	Järpen
Owe Herö	Uttran
Gunnar Söderberg	Tumba
Tommy Ölund	Halmstad
Ebbe Fridberg	Tumba
Lars Hansson	Tumba

